

KENNETH PETTERSON

1. Maskinen sätter en kakelplatta var tredje sekund. 2. Fogning görs fortfarande manuellt, men snart tar maskinen över. 3. Badrummets golv gjuts i formar som vänds efter en natts härdning. Även golvklinker kommer snart att sättas maskinellt hos badrumstillverkaren Partab i Kalix.

Kakelväggar på löpande band

● Här är plattsättaren som aldrig tar rast, kan jobba hela dygnet och sällan är sjuk. Han jobbar som en robot – och det är precis vad han är.

Roboten sätter en platta var tredje sekund, eller 1 200 kakelplattor i timmen, i jämna snygga rader med exakt avstånd utan kakelsnöre eller kakelkruss.

Den klarar också av att skapa mönster. Med datateknikens hjälp läser roboten av ritningen och väljer rätt färg på kakelplattorna.

Partab, ett företag med rötter i småhustillverkaren Sangis-hus utanför Kalix, tillverkar badrum på löpande band. De färdiga badrummen levereras i moduler som lyfts på plats i bygget. Det enda som behöver göras är att ansluta ledningarna för el, vatten och avlopp.

Företaget tillverkar upp till 150 badrum i veckan. Ännu så länge går leveranserna i huvud-

sak på export, bland annat till det nya storsjukhuset i Oslo.

Badrummen tillverkas i en fabrik där cirka 150 personer arbetar, en del i treskift. Badrummen byggs på en ram av stål och väger i färdigt skick ungefär som en bil i mellanklassen, drygt ett ton.

Golvet utgörs av en stålstomme med gjutform som ger rätt lutning på golvet och ordentlig avrinning mot golvbrunnen. Före gjutning monteras golvbrunnar och röranslutningar.

Gjutningen görs på ett vändbart formbord. När betongen i badrumsgolvet har härdnat tillräckligt, efter en natt, vänds formen 180 grader. Vid gjutningen används specialbetong med hög halt cement och låg vattenhalt. Vattnet i betongen förbrukas i härdningsprocessen.

– Betongen har vi tagit fram tillsammans med Skanska, speciellt för det här ändamålet, säger Tommy Gladh, produktchef.

Därefter läggs tätskikt på be-

tongen efter gällande våtrumsnormer. Slutligen läggs golvklinker på, det sker ännu så länge manuellt. Väggar består av stålplåt som är vattentät. De kläs med ett tätskikt som också fungerar som lim för kaklet.

Här kommer roboten in i bilden. Väggblocken transporteras på löpande band fram till maskinen, som kaklar en normal badrumsvägg med 20 x 20 kakel på cirka fyra minuter.

Sedan fortsätter väggblocket till nästa station för fogning. Det sker delvis manuellt. Däremot sker håltagning för anslutningsrör och eldosor helt maskinellt med högtrycksvatten.

Kakelroboten har utvecklats av Partab i samarbete med maskintillverkare. En vidareutveckling pågår så att den också ska klara fogning och läggning av golv. Då behövs bara en person för vart och ett av dessa moment.

KENNETH PETTERSON

4. Badrum klart för leverans. Ledningar och installationer provtrycks innan de färdiga badrumsmodulerna lämnar fabriken.

HAR DU EN BRA GREJ?

Ring 08-728 49 70

GREJER & GREPP PÅ INTERNET

www.byggnadsarbetaren.se